

UTREDNING DIAKONALT CENTRUM

En utredning kring Diakonalt centrum i Lunds pastorat.

Genomförd av en projektgrupp bestående av diakonikollegiet i Lunds pastorat med Ola Fornling, församlingsherde i Helgeands församling som sammankallande.

Inlämnad till presidiet 2025-01-15

**Svenska
kyrkan**

Del 1: Introduktion och förutsättningar för arbetet

1. Bakgrund och uppdragets tillkomst

Den 20 mars 2024 togs ett beslut i kyrkorådet som fastslog att det skulle initieras en utredning gällande diakonalt centrum i Lunds pastorat. Det fanns en enighet om utredningen i Kyrkorådet, men det fanns två olika förslag kring gruppens sammansättning eftersom Mats Leijman (POSK) yrkade att gruppen skulle bestå av församlingsherden i Helgeand samt två förtroendevalda och två ideella medarbetare. Mot detta yrkande stod domprostens förslag att gruppen skulle bestå av församlingsherden i Helgeand och samtliga diakoner i pastoratet. Det senare förslaget vann. Beslutet i sin helhet såg ut som följer. Man beslutade:

- a) att initiera utredningen Diakonalt centrum inkl. fördelning och behov av diakoner i pastoratet,
- b) att fastställa direktiv för utredningen enligt bilaga
- c) att utse en arbetsgrupp för utredningsarbetet bestående av diakonerna i Lunds pastorat och församlingsherden i Helgeands församling, med församlingsherden som sammankallande, samt
- d) att arbetsgruppen senast den 29 april ska ha inkommit med en tidsplan för utredningsarbetet inkl. uppgift om när utredningen beräknas vara klar.

2. Frågeställningar för arbetet

De frågeställningar som Kyrkorådet beslutade att utredningen skulle arbeta med är följande:

- a) Hur ser behovet ut i Lunds pastorat?
- b) Ska/kan diakoncentralen efter flytten till Helgeandsgården ha ett bredare uppdrag än idag?
- c) Vad ska finnas på det diakonala centralt – under förutsättning att det beslutas att få ett bredare uppdrag?
- d) Vilka möjligheter finns till samverkan med andra aktörer exempelvis kommun, region, det privata näringslivet, och ideella organisationer?
- e) Vilket namn beskriver bäst innehållet och är bäst kommunikativt för det framtida pastoratsgemensamma diakonala arbete som ska finnas på Helgeandsgården?
- f) Var förläggs ett diakonalt centrum bäst? På *en* plats (Helgeands församling) eller på *skilda* platser, med Helgeands församling som huvudplats?

3. Tidsplan för arbetet

I beslutet från KR ingick att inkomma med en tidsplan för arbetet. Den upprättades efter ett möte med diakonikollegiet 3 april 2024 och följer nedan i sin helhet:

Den 3 april Uppstartsmöte och projektintroduktion. Gruppen blev introducerad i de olika frågeställningarna och diskussion fördes kring i vilken ordningsföljd frågorna skulle hanteras. En synpunkt som framkom var att en god ordning skulle vara att börja att inventera pastoratets diakonala behov för att sedan gå till frågan kring vilka funktioner som ska finnas på Helgeandsgården. Denna tidsplan bröts mot synpunkten att det blir mer konkret att börja med att fundera kring vilka

funktioner som kan finnas i Helgeandsgården för att sedan vidga perspektivet och se vilka diakonala funktioner som behöver finnas ute i församlingarna. Vi bestämde att det senare perspektivet blev bäst.

De tider som kommer att användas är de som redan är avsatta för kollegiala möten ca. 1 gång per månad. Vi kommer att använda större delen av tiden vid dessa träffar till utredningsarbetet, men naturligtvis behöver tid även avsättas till andra diakonala frågor.

I arbetet kommer vi att arbeta förutsättningslöst och öppet. Det är viktigt att vända och vrida på alla perspektiv som kommer upp och vi talade om värdet av att ha en anda av frimodighet i samtalen. För att gynna den kulturen är det viktigt att deltagarna håller diskussionen inom gruppen och inte talar om samtalen utanför det sammanhang där samtalen sker.

- Den 8 maj Diakonkonvent. Delar av tiden ägnas åt fråga c: ”Vad ska finnas på det diakonala centralt – under förutsättning att det beslutas att få ett bredare uppdrag?”. Inför mötet kommer fastighetschef Camilla ge input kring möjligheter och begränsningar som kommer att finnas i huset och var man befinner sig i ombyggnadsprocessen.
- Den 5 juni Terminsavslutning. Vi fortsätter arbetet med fråga c och summerar vad vi kommit fram till. Vi delar upp oss i mindre arbetsgrupper som kan genomföra förberedelsearbete inför nästa träff.
- Den 4 sept När vi nu har fått en bättre bild av hur Helgeandsgården kan komma att se ut och vilka funktioner som kan inrymmas där går vi vidare till fråga b ”Ska/kan DC efter flytten till Helgeandsgården ha ett bredare uppdrag än idag? Vi alternerar denna frågeställning med fråga c eftersom de hänger ihop.
- Den 2 okt På detta möte går vi vidare och ”zoomar ut” från Helgeandsgården för att utifrån vad vi kommit fram till se vilka funktioner vi behöver ha ute i församlingarna. Vi arbetar med andra ord kring frågeställningen i fråga a ”Hur ser behovet ut i Lunds pastorat.”.
- Den 6 nov På detta möte arbetar vi först med fråga d – ”Möjligheter till samverkan med andra aktörer”. Här har redan ett stort arbete gjorts med att inventera samarbetsformer och möjligheter inför framtiden, så det handlar mer om att den kunskap som finns ska komma upp på bordet. Några kommer att få i uppdrag att förbereda frågan. Vi fortsätter med fråga e som handlar om ”Vilket namn som bäst beskriver det arbete som ska bedrivas på Helgeandsgården?”. Fråga f ”Var förläggs ett diakonalt centrum bäst en/flera platser?” anknyter egentligen till fråga a och b, så vi går tillbaka till det vi kom fram till i arbetet med de frågorna för att svara på fråga f.
- 4 dec Sammanfattning av vad vi kommit fram till. På detta möte inventerar vi svaren på frågorna och samtalar kring hur rapporten ska se ut som vi skickar till presidiet.
- 5 dec-31 dec Vi arbetar med att sammanställa rapporten skriftligt. Innan årsskiftet skickas den till presidiet.

Tidsplanen har följts i grova drag. Någon gång har uteblivit på grund av att församlingsherden varit dubbelbokad, men denna tid har tagits igen på annat sätt. Vidare har en del arbete skett mellan träffarna.

4. Yrkestitlar i rapporten

Redan när uppdraget formulerades i KR användes titeln diakon genomgående och uppdraget att vara med i utredningsarbetet gavs till *pastoratets diakoner*. Det finns dock två socialkuratorer anställda i pastoratet som ingår i diakonikollegiet och som fullt ut varit med i utredningsarbetet på precis samma villkor som de vigda diakonerna. Därför är det viktigt att slå fast att när det skrivs något om diakon eller diakonikollegium i utredningen så avses de som har en diakonal funktion, alltså även socialkuratorerna.

5. Definition av begreppet Nod

Även om denna utredning behandlar det diakonala centret och inte den diakonala noden är det ändå viktigt att tydligt få med hur vi tänker kring den diakonala noddefinitionen, inte minst på grund av utredningens slutsats att språkligt jobba vidare med just begreppet nod. Lena Sjöstrand har formulerat nod begreppet på följande sätt:

Ordet nod betyder skärningspunkt; knutpunkt och kommer av latinets nodus, knut; knöl.

Det är en punkt där linjer skär varandra eller förgrenar sig; (datateknisk term) punkt i datanät som förbinder ledningar med varandra. Även bladfäste eller balanspunkt till exempel på en kalk eller pokal.

När vi inom utvecklingsarbetet i Svenska kyrkan i Lund talar om noder är det ett sätt att beskriva hur en enhet blir knutpunkt för en eller flera verksamheter som i denna församling får en starkare ställning. Syftet är att kunna kraftsamla med utgångspunkt i vad omvärldsanalys och teologisk reflexion säger om vägen vidare för kyrkan.

Att vara nod innebär att bistå pastoratet som helhet med expertkunskap på området och att ansvara för att det liv och den verksamhet som knyts till noden får utrymme i kyrkan i Lund. Det betyder inte att andra församlingar inte får göra sådant någon annan är nod för även om det är nodförsamlingen som ska prioritera nodens område.

En nod är en utbuktning och bilden anger hur nodens liv och verksamhet får ta mer plats och blir mer synlig i den enhet som ansvarar för noden. Tanken på skärningspunkt indikerar att noden inte är något avgränsat utan i stället en knutpunkt från vilken kunskap och inspiration utgår till andra enheter och till vilken människor kan söka sig från olika delar i pastoratet.

I arbetet med att definiera varje enskild nod kommer det att tydliggöras hur just den noden fungerar och vilka förgreningar den har.

I utredningsarbetet har denna definition väglett oss. När vi talar om diakonalt nod förstår vi begreppet i enlighet med Lena Sjöstrands definition.

Del 2 Bearbetning av frågorna

2A Hur ser behovet ut i Lunds pastorat?

Initialt behöver man slå fast det förvisso självklara: Det diakonala behovet i Lunds pastorat har alltid varit och kommer alltid att vara större än hjälpen vi kan ge. Det är naturligtvis inte unikt för Lund, utan gäller allt diakonalt arbete var det än sker. Det gör i sin tur att vi behöver prioritera hur vi använder våra resurser, vilket har varit en röd tråd i våra samtal under arbetets gång.

Geografiskt är Lund en inflyttningskommun och staden växer ständigt. Som pastorat behöver vi se hur denna förändring ser ut och hur staden förändras. De närmaste åren räknar man med att befolkningen kommer att öka med 30 000 personer. Naturligtvis kommer denna utveckling att påverka det diakonala arbetet. Folkförflyttningar inom pastoratet gör också att den sociala strukturen förändras.

Det finns en samsyn hos oss som arbetat med utredningen att det diakonala behovet finns i HELA Lund. Anledningen att ordet är skrivet med versaler är för att detta är en viktig utgångspunkt för framtiden. I den mån man som pastorat satsar på ett diakonalt centrum får det inte gå ut över ambitionen att möta det diakonala behovet i hela staden. Det är också viktigt att behålla det diakonala arbetet ute i församlingarna. Som pastorat har vi en god geografisk spridning och våra fysiska församlingshem blir viktiga samlingspunkter för möten, hjälp och samtal. Diakonen ute i församlingarna blir också viktiga knutpunkter för samarbeten med företag och myndigheter, vilket tydligt visar sig under rubriken 4D som inventerar diakonala samarbeten.

Under samtalen som förts kring vilka diakonala behov som ökar är det tre tydliga behov som utredningen ser:

- I. Ökad psykisk ohälsa.
- II. Ekonomisk utsatthet.
- III. Ofrivillig ensamhet.

Den ökade psykiska ohälsan är ett väldokumenterat problem och finns hos människor i alla åldrar i hela pastoratet. Utredningen ser ett ökat behov av samtalsstöd hos människor, vilket även tar mer arbetstid i anspråk för kyrkans anställda, inte minst diakonerna. Den ekonomiska utsattheten ökar i takt med att inkomsterna differentieras mer och mat och el blir dyrare. Det blir svårare att klara sig för en familj även om föräldrarna arbetar och diakonerna ser ett ökat behov av ekonomiskt bistånd även hos de som förvärvsarbetar, men har låglönearbeten. Ofrivillig ensamhet är ett problem som finns i alla åldersgrupper. Det kan handla om studenter som flyttat hemifrån och inte hittar sitt sociala sammanhang i Lund, medelålders singelhushåll som har svårt att hitta in i gemenskaper eller äldre människor som förlorat sin livspartner, bara för att nämna några exempel. Kyrkan som gemenskapande kraft är viktig och behovet kommer sannolikt att öka. Ibland har man inom kyrkan talat lite nedsättande om "trivseldiakoni", men att aktivt arbeta för att skapa platser för otvungen gemenskap som kan bli nya kontaktytor svarar mot ett reellt diakonalt behov.

Under samtalen uppmärksammades även den existentiella ohälsan, inte minst hos unga människor. Det finns en uppgivenhet hos unga människor som handlar om att ekonomin blir sämre, att krigshotet har blivit en realitet i vårt land och att klimatförändringarna hela tiden

gör sig påminna. Naturligtvis drabbar dessa frågor människor i alla åldrar men på senare tid tycks det som att fler unga människor söker existentiella svar hos kyrkan.

Den undervisande diakonin är också en viktig aspekt av det diakonala arbetet. Det finns ett kunskapsglapp hos människor kring många saker som behövs för att få livet att gå ihop. Diakonin kan exempelvis bidra till kontakt med myndigheter och ge kunskap kring administrativa processer och juridik. Men det finns också andra kunskapsglapp där diakoner kan förmedla baskunskaper kring hur man lagar billig och näringsriktig mat, eller hur man kan odla, eller ta hand om trasiga kläder. Med den typen av kunskapsförmedling kan hjälp till självhjälp uppnås som kan ge varaktig stabilitet i människors liv.

En fråga som ständigt kommer tillbaka i samtalen kring vilka behov som finns i pastoratet är att behoven ökar, men att kyrkans resurser minskar. Utredningen ställer en tydlig fråga tillbaka till beställaren av utredningen: *Hur ska vi kunna täcka de ökade behoven i pastoratet när man drar in flera diakontjänster i utvecklingsplanen?*

2B Ska/kan diakoncentralen efter flytten till Helgeandsgården ha ett bredare uppdrag än idag?

Just nu pågår flera parallella utredningar i pastoratet. En av dessa är ”Projekt Franciscus” som behandlar Helgeandsgårdens ombyggnation. I den utredningen har man utgått från de funktioner som finns på Diakonicentralen idag och tillgodosett att de kan rymmas på sin nya plats. På det sättet finns en ram för byggnaden i själva huset som ska rymma både församlingsarbete och Diakonicentralens verksamhet. Om diakoncentralen ska få ett bredare uppdrag behöver man hela tiden förhålla sig till vad huset kan rymma.

Frågan har också en språklig sida som behöver redas ut. För närvarande används minst tre begrepp i samtalen om den framtida diakonin: ”diakonalt nod”, ”diakonicentral” och ”diakonalt centrum”. När vi har samtalat om dessa begrepp märker vi hur de hela tiden glider oss ur händerna och att det är svårt att särskilja de olika begreppen från varandra. En fråga som har återkommit under samtalen har varit: ”Talar vi om diakoncentralen nu, eller talar vi om det diakonala centrum?” Denna begreppsförvirring får allvarliga konsekvenser eftersom det gör samtalen om det diakonala arbetet svårmanövrerat och svårbegripligt. Vi riskerar hela tiden att tala förbi varandra och missar det mest väsentliga i de viktiga frågeställningar vi behöver samtala om.

I de inledande funderingarna kring ett diakonalt centrum som genomfördes av Niclas Blåder, Anna Davidsson Bremborg, Monika Sjögren och Patrik Carlsson beskrevs Diakonicentralens verksamhet på följande sätt:

Diakonicentralen bedriver idag ett långsiktigt och pastoratsövergripande arbete med de specifika grupper av människor som söker dem. Det handlar om personer med osäkra boendesituationer och de som bor ute, personer med drogrelaterad problematik och människor med psykisk ohälsa, mycket ensamhet. Man jobbar också med kurativa och själavårdande med samtal, bistånd och fondhantering. Man har också ett stort nätverksarbete gentemot samhälle, myndigheter och socialtjänstens olika delar.

Detta ringar på ett övergripande plan väl in vad Diakonicentralen arbetar med. Går man in på en mer praktisk nivå handlar det om mat, kläder, hygien, samtal och myndighetskontakt. Dessa funktioner kommer att finnas även när Diakonicentralen flyttat till Helgeand.

Utredningen menar dock att begreppet ”Diakonalt centrum” inte har någon bärkraft för framtiden. I de inledande funderingarna i de tidigare nämnda inledande funderingarna skriver man också: *Namnet ”diakonalt centrum” var varken genomtänkt eller något fastslaget. Där har det snarare en beskrivande funktion, som beskriver att det kan utgöra ett centrum för ett pastoratsövergripande diakonalt arbete.*

Utredningen föreslår därför att man slopar termen ”Diakonalt centrum”. ”Diakonicentralen” kommer fortsättningsvis att användas för att beskriva ungefär det arbete som Diakonicentralen gör idag. Termen ”Diakonalt nod” kan sedan stå för den utvecklade diakonala verksamheten som kan komma att ha sin utgångspunkt i Helgeands församling.

Frågan om Diakonicentralen kommer att få ett bredare uppdrag är med ovanstående resonemang i åtanke inte relevant. Diakonicentralen kommer att flytta till Helgeandsgården och därmed flyttar de funktioner som idag finns på Diakonicentralen in i det nya huset. I och med det skapas en diakonal nod på Helgeandsgården. Den diakonala noden kommer då att få ett uppdrag som handlar om att vara just en nod för diakonin i pastoratet och Diakonicentralen inbegrips i det arbetet.

2C Vad ska finnas på det diakonala centralt – under förutsättning att det beslutas att få ett bredare uppdrag?

Även under denna fråga slår utredningen tydligt fast att resursfrågan är ett problem. Om man ska ha kvar diakonin ute i församlingarna och man samtidigt drar ner antalet diakoner i pastoratet blir det svårt att införa ytterligare funktioner i den diakonala noden. Ekvationen är svår att få ihop.

Med det sagt har utredningen ändå tagit sig an frågan. Eftersom Diakonalt centrum inte ses som ett fruktbart begrepp har man arbetat med andra metaforer för det gemensamma diakonala arbetet. En sådan är ”Växthuset”.

Hur detta hus än ser ut är bilden av ett växthus fullt av möjligheter. Det är inte en permanent byggnad, verksamheten är ofta tillfällig, här finns mylla, vatten och ljus. I de olika ”rummen” finns plats för olika verksamheter och samtal. Dessa kan konkretiseras på olika platser i Lund och bemannas av diakonipersonal och volontärer. Själva Växthuset bör inte finnas fysiskt i första hand, utan är en plattform som gör det som diakoni alltid gör; ser behov, bedömer resurser och gör planer för ev insatser.

Där kan rum för kurstillfällen planeras, om de inte redan finns i församlingarna, om ekonomi, livshjälp eller annat. Där kan samhällsbevakningen ske och samtalet kring vilken betydelse samtidsspaningen har för oss. Där kan den profetiska rösten ta avstamp för sina uttalanden. Där kan upprop ske över församlingsgränserna och samordning av aktuella insatser, både vid kris och vid vardagsbehov.

Växthuset behöver ha möjlighet att äska ekonomi, utrymme för diakonala timmar i detta gemensamma arbete och mandat att samverka med ideella i olika funktioner. Att arbeta i Växthuset kan ske i det virtuella som i det fysiska, bokningar i församlingarnas lokaler behöver kunna göras under rubriken Växthuset och verksamheten sker utifrån diakonala bedömningar i samverkan med församlingarna. Växthuset bör ligga under den diakonala nodens församlingsherde och nära knutet till diakonicentralen.

Huvudsakligen bör Växthusets verksamheter inte vara långvariga, utan mer tillfälliga insatser. Inom växthusets ram bör dock diakonimedarbetarna kunna diskutera behov och planering. Samverkan med andra instanser, medarbetare och samhällsaktörer uppmuntras.

Ett exempel på hur det kan gå till är den Sommarverksamhet för seniorer som görs idag. Den kunde då heta Växthusets Sommarverksamhet för seniorer. Där finns en budget, några personer utses att planera och genomföra verksamheten i samverkan med övriga diakoner. Lokaler och aktiviteter bokas i församlingarna och affischer trycks upp.

Således är Växthuset i första hand en virtuell plattform, ett sammanfattande namn för den gemensamma diakonin som inte är församlingarnas särskilda, och inte heller Diakonikentralens specifika. I detta hus växer framtidens gemensamma diakoni i Lund fram och där kan ske under.

En annan metafor som använts i de kreativa samtalen är ”Kompassen”. Metaforen används på det sättet att man tänker sig att den diakonala noden tar ut riktningen för framtidens diakoni. Här tänker man sig den diakonala noden ungefär på samma sätt som i växthuset, fast man använder ett annat bildspråk. Precis som i fallet med växthuset laborerar man med att på olika sätt få till en idémässig kraft som pekar ut en riktning för pastoratet oavsett om det rör sig om profetisk diakoni, Grön diakoni, fondhantering, samordning av idéella krafter eller något annat.

Sammanfattningsvis saknas inte idéer för samverkan kring diakonin i Lunds pastorat. Diakonikollegiet besitter en stor kompetens för att möta de utmaningar som finns. Inom gruppen finns även en stor vilja till samarbete i den diakonala noden och att arbeta med olika projekt.

De hinder som finns för detta är dels resurser och dels att det inte finns någon samsyn kring fördelning av arbetstid hos församlingsherdarna. Det har vid flera tillfällen under utredningens gång uttryckts en frustration kring att vissa herdar är mer frikostiga än andra kring att ”släppa till” diakonala resurser i det gemensamma arbetet, vilket gör det gemensamma arbetet svårplanerat och svårgenomförbart.

2D Vilka möjligheter finns till samverkan med andra aktörer exempelvis kommun, region, det privata näringslivet, och ideella organisationer?

För att kunna utreda frågan om möjligheter till samverkan genomfördes en grundlig genomgång av de samarbeten med externa aktörer som sker idag. Detta arbete kändes mycket intressant och ledde till ökad insikt kring vilket enormt samarbetsnät som redan finns i det diakonala arbetet i Lunds pastorat. Nedan följer en sammanställning som inte på något sätt är heltäckande och som förvisso hade behövt ett mer förklarande element för att en extern läsare ska kunna förstå hur arbetet ser ut, men som ändå ger en bild av hur mycket samarbete som sker ute i församlingarna:

Lunds Östra Stadsförsamling: Bibliotek, skola, elevhälsoteam, fritidsverksamhet (Mötesplats Norr) – vi samarbetar kring flera projekt. Det största är vår gemensamma satsning ”Sommar i Borgarparken” och gemensamt nätverk med polis och Fältgruppen. Samarbetar också med äldreboenden på Norr samt Träffpunkten/Världen i Lund.

Träffpunkt seniorer, region Skåne, tillsammans för Linero, Språkcafé nätverk, hemtjänsten, Interkultur (tidigare EOS care), Barn i start, ICA.

Har tillsammans en socialmötesplats/informationsträffar ifrån kommunen i Maria Magdalena en gång i månaden sedan 2024.

Viklinik – informationsutbyte och spridning om svenska kyrkans diakonala verksamhet. Äldreboende (privat och kommun) Andakter, själavårdande samtal och personalsamtal om sorg och döden.

Världen i Lund - (integrationsprojekt för seniorer i Lund), PRO, SPF, IM, Röda korset m.m.

Anhörigcenter - samarbete och samverkan i att möta människor samt samtalsgrupp.

Majblomman – Delaktiga i föreningens uppdrag och behjälpliga i bidragsgruppen som tar emot ansökningar om ekonomisk hjälp.

Scouter Tornugglan – Samarbetar och är behjälpliga ideellt som i ACTivitetsdagen som är en insamlingsdag för ACT.

Svenska kyrkans unga Maria Magdalena – Samarbetar och är behjälpliga ideellt i diakonala projekt och uppdrag som t.ex. insamling ACT.

Svenska kyrkans unga i Sankt Hans - Samarbetar och är behjälpliga ideellt i diakonala projekt och uppdrag som t.ex. insamling ACT.

Östra torns syförening - Samarbetar, samverkar och är behjälpliga ideellt i diakonala projekt och uppdrag som t.ex. insamling ACT.

Trygghetspunkt – Maria Magdalena är en av kommunens trygghetspunkter vid kris och katastrof, därmed samarbete och samverkan ifall något händer samt årligträff och genomgång.

FRG - Vid att kommunens trygghetspunkter öppnas ansluter Frg, där vi samarbetar att möta människor vid ev. kris och katastrof.

Hemvården och hemtjänst (Kommunen)- Med förhoppning startar en Socialmötesplats i Maria Magdalena för att motverka isolation och ensamhet för äldre. Det görs tillsammans i ett samarbete och samverkan.

Helgeand: Träffpunkter, (jag har samarbete med Träffpunkten här på Klostergården. Ibland är jag där och har föredrag eller vandring, vi har haft gemensamma firanden vid midsommar och jul och vi har provat starta en grupp där även biblioteket är med) Region Skåne, (samarbete med Vårdcentral) Äldreboende = kommunen, (besöksverksamhet och deltagande i utbildning i palliativ vård.) Kommunen(besöksverksamhet) Socialtjänsten, (gällande konfidenter, oftast ekonomi) Staten (samarbete och kontakt med LVM-hemmet Lunden) Skolan, (verksamhet Barn- och Unga) Klostergårdsgruppen, Bröderna på Sandgatan och Västerkyrkan (pilgrim och Grön kyrka). Ordnar, Rebeccaorden (presentkort och bistånd till behövande familjer).

Domkyrkoförsamlingen: Ekumeniskt (i huvudsak EFS Julfirande, diakonalt stöd, Pingstkyrkan, Diakonalt ekumeniskt nätverk, stöd till ukraina, Sankt Thomas, själaboden), Interkultur, stöd till ukrainarna, Julgiven: julfirandet. Stad för stad (nätverk mot som arbetar mot människohandel och prostitution), Lund lyser (anti rasistisk manifestation), Lundapride (regnbågsmässa, andra event i samband med pride, paraden, kontakt med Kristna regnbågrörelsen) studenthälsan/universitetet (via studentprästerna)

Allhelgona: Träffpunkten Laurentii (fa existentiell frukost), äldreboende, LSS boenden, Dag för dag-föreningen (samverkan med vår funkisverksamhet), Kulturnatten.

Nöbblöv/Torn: : Äldreboende, kommun: ekonomi, Stångby byalag, biblioteket, BUP, REKO-ring, Privat syförening, SPF, Seniorshop, TME; Tillsammans Mindre Ensam, Forum för Levande Historia, Torns IF. Ica fäladen, Pingstkyrkan – Mathjälpen, COOP Östra Torn, Beredskapen i pastoratet.

Träffpunkter, region Skåne: korttidsboende /vårdcentral, skolor och elevhälsoteam (via pedagog), sporadiskt med pensionärsorganisationer,

Seniorträffar i samverkan med kommun start –2025, regelbundet deltagande på trf-punkt, nätverksträffar och Anhörigcenter. Samverkan informations-föredrag på Tisdagsträff och Kaffe med koll, hos oss på Nöbblövsgården. Regelbunden kontakt med VC och ny-uppstart närvaro på Nibblegården som vi hoppas kan utvecklas framåt. Vi deltog också på Nöbblövsdagen i våras (relationsskapande med möjlighet till ökad samverkan) Nätverksträff GBO – med pedagog: i utveckling- diakon kopplat till skola-ungdomsarbete. Samverkan med RPG*: ev nytt tillfälle våren 2025? (prel i diskussion- ej fastställt) Riksförbundet PensionärsGemenskap Lundabygden.

Diakonicentralen: Socialtjänsten: Arbetscentrum – DC får matlådor som deltagarna lagat som vi sedan delar ut till våra gäster, Budget o skuld samarbete kring enskilda personer som behöver ekonomisk hjälp eller annan vägledning. DC har även “förtur” när BoS har kö och vi behöver kontakt för ngn gäst, Kvarbo när de möter ngn som behöver matkasse kläder p g a misär i bostaden. Vi kan hjälpa med saneringsskuld när personen (ålderspensionär) egentligen är självförsörjande, Kriscentrum kontakt med våldsutsatta kvinnor såsom samtal (ej trauma), Resursenheten i form av en uppsökande socialsekreterare på plats på DC torsdagar mellan kl 9-12, LKF, Specsavers när ngn får bistånd på glasögon, tandläkare när ngn får hjälp med tandläkarräkning eller att vi hjälper med fondansökan för större ingrepp, Stiftelsetjänst dels kring utbetalningar av pastoratets stiftelser men även kring hjälpsökande där vi kan göra ett ekonomiskt samarbete kring större hjälpbehov, Erikshjälpen Öresundsvägen rekvisitioner gällande när en person fått en bostad så har vi i förväg kommit överens om vad det kostar att möbler en tvårumslägenhet, Human bridge kommer till oss en gång/vecka för att ta hand om det som vi behövt sortera bort till klädessorteringen, Kommunpolisen olika frågor som rör främst droghantering på DC, Fontänhuset främst för de av våra gäster som går till båda verksamheterna. När de är aktiva i sitt missbruk kommer de hit i stället för dit. Julklappar till Fontänhusets deltagares barn, Stad till stad ett nätverk med samhällsaktörer i Lund som arbetar mot prostitution, människohandel och exploatering kuratorerna på Lunds kommunala gymnasieskolor utifrån Agnes Perssons testamente, gällande fritidsaktiviteter för barn och ungdomar , Idrottsklubbar i Lund utifrån Agnes Perssons testamente kurator på Mellanvårdsavdelningen (psykiatri) Baravägen, inneliggande patienter som behöver bistånd/hjälp in till socialtjänsten, kurator på psykosavdelning (psykiatri) Baravägen samma som ovan, Kurator på BUP och habiliteringen Agnes Perssons testamente, Södertull VC vaccination av våra gäster samt att vi har ett VIP nr om vi behöver sjukvård gällande ngn gäst på DC, Överförmyndarnämnden vi står i uppstart för ett samarbete kring godmanskap mm

Ekumeniskt viss kontakt med Pingstkyrkan (Lena och Ann) + det Ekumeniska diakonala nätverket som träffas ca 2 ggr/termin

Sankt Peters kloster: Äldreboende på Väster i samarbete med Västerkyrkan hålls bl.a. andakter, mässor och själavård. Biblioteket på Väster har tillsammans med Bibliotekets vänner, programmet Boksoppa, där de håller föredrag i kyrksalen samt att det serveras soppa

på torget i Petersgården. Biblioteket har även sagostunder för barn på Petersgården. LPP lånar lokaler på Petersgården som möjliggör deras mötesplats. KFUM lånar Petersgårdens lokaler, blir serverade sopplunch m.m. Deras föredrag är öppet för alla. Med Träffpunkt papegojelyckan finns samarbete, ex vid 65+ dagen. Samarbete finns med fackförbund som Vision och SSR. Det samarbetas med Anhörigcenter och polisen. Flertalet skolor och deras elevhälsa. Med kommunen finns samarbete kring Trygghetspunkt, socialtjänsten och ABC föräldragrupp. Sankt Peters kloster har språkcafé som sköts utav ideella. Samarbete med Etiopisk-ortodoxa församlingen, Tyska församlingen i Malmö, Ukrainsk ortodoxa församlingen i upplåtelse av kyrka. Körer utanför Svenska kyrkans egna körer, lånar lokaler så att de kan öva. De ger tillbaka genom en gratis konsert exempelvis. Dessa körer är Lunds vokalsemble, Svart på vitt, Skånska kören, Tornakören, Lunds international choir, Profundo och Andetag.

...

Den slutsats som utredningen gör är återigen att slå fast hur viktigt det är att ha geografiska mötesplatser på olika platser i pastoratet för att möjliggöra samarbete i det lokala sammanhanget. Att fysiskt möta de aktörer som finns i närområdet skapar en stabil grund för fortsatt samarbete. Med det i åtanke bör man vara försiktig i centralisering av arbetstid för diakonerna. Det är viktigt att verka ute i stadsdelarna och knyta lokala kontakter.

Samtidigt har samtalen om våra olika samarbeten hjälpt oss att få överblick och se den större bilden. Naturligtvis är inte det här första gången den typen av samtal sker, men kartläggningen har ändå fungerat som en ögonöppnare. I kollegiet behöver den typen av samtal fortsätta för att skapa idéutbyte och gynna problemlösning.

2E Vilket namn beskriver bäst innehållet och är bäst kommunikativt för det framtida pastoratsgemensamma diakonala arbete som ska finnas på Helgeandsgården?

Som tidigare fastslagits är utredningens tanke att "Diakonalt centrum" känns överflödigt. Diakonicentralen är ett begrepp som är inarbetat och kommer säkert att användas om Diakonicentralens verksamhet även framgent. Samtidigt finns det en poäng att hitta ett nytt namn som har en positiv klang och beskriver den gemensamma intentionen för det diakonala arbetet i Lunds pastorat.

Tidigare i utredningen har namnen "Växthuset" och "Kompassen" nämnts. Detta är dock främst benämningar som kan användas internt för det gemensamma kollegiala arbetet i pastoratet.

"Diakoni i samverkan" är ett namn som används av något/några andra pastorat i Svenska kyrkan. Det är ett deskriptivt och tydligt namn, men samtidigt inte speciellt slagkraftigt.

Någon föreslog förkortningen DILL (**D**iakonin **I** Lokala **L**und). Tanken med detta namn är att det är en förkortning som är lätt att lägga på minnet, samt att man särskiljer diakonin i staden Lund från andra församlingar i kommunen (Dalby, Södra Sandby etc.).

Ett annat alternativ är att man helt enkelt talar om den Diakonala noden. Genom att använda det begreppet ansluter man till övrigt pastoralt arbete och visar att vi kraftsamlar diakonalt arbete på liknande sätt som familjearbete, konfirmandarbete etc.

2F Var förläggs ett diakonalt centrum bäst? På en plats (Helgeands församling) eller på skilda platser, med Helgeands församling som huvudplats?

Eftersom utredning föreslår att inte använda Diakonalt centrum så faller denna fråga på ett sätt bort från utredningen. Utredningens väg framåt är att Helgeand kommer att vara Diakonalt nod, med eventuellt nytt namn, medan församlingsdiakonin kommer att ske parallellt ute i församlingarna. Att på något sätt etablera andra centrum i pastoratet känns inte relevant.

Del 3 Summering och vägar framåt

Diakonerna i Lunds pastorat är väl rustade att ta sig an framtidens behov. Gruppen har en klar analytisk förmåga när det gäller att se framåt och avkoda de behov som finns i samhället. Samtidigt kvarstår problem med minskade resurser samt resursfördelning. Det utredningen slår fast är följande:

- Det diakonala behovet kräver diakonal närvaro i hela pastoratet. Eftersom vi drar in tjänster i pastoratet kommer det att bli ännu svårare att både arbeta pastoratsgemensamt och samtidigt vara närvarande ute i församlingarna. Därför är det i nuläget svårt att bredda den diakonala nodens arbete med dessa förutsättningar.
- Att tala om ett *diakonalt centrum* är inte fruktbart. Antingen får man använda ett nytt begrepp eller använda begreppet *diakonal nod*.
- Samarbete och analys behöver ske både på församlingsnivå och ute i församlingarna i framtiden. Noden kan bli en plats för pastoratsgemensamt arbete och framför allt vara en kunskapsbas för olika former av diakonalt arbete exempelvis fondhantering, Grön diakoni, arbete riktat mot Universitetet etc. Här behöver man också se vad Diakonala nodutredningen kommer fram till samt Projekt Franciscus.
- I organiseringen av det framtida diakonala arbetet behövs en samsyn hos församlingsherdarna i pastoratet. Diakonerna behöver en tydlighet gällande arbetstidens fördelning i det lokala respektive centrala arbetet.